

***МАГМЕТ Тарас Миронович,**
викладач кафедри вогневої підготовки
факультету службово-бойової
діяльності НГУ Київського інституту
Національної гвардії України*
***МИХАЙЛІЧЕНКО Володимир**
Миколайович,
старший викладач кафедри вогневої
підготовки факультету службово-
бойової діяльності НГУ Київського
інституту Національної гвардії
України*

ОСНОВИ КОНТРСНАЙПЕРСЬКОЇ БОРОТЬБИ

Завданням снайперів противника при веденні бойових дій є позбавлення командирів можливості спостереження за його переднім краєм і, тим самим, дезорганізація роботи переднього краю, снайперський терор, зрив атаки будь-яким способом, ліквідація живої сили. При цьому снайпер противника намагається залишатися невидимим й невловимим.

Разом з тим, снайперська діяльність використовуються на всіх рівнях конфлікту. Вона включає в себе традиційні наступальні і оборонні бойові дії, в яких точний вогонь ведеться на великі дальності. Крім того, вони включають бойове патрулювання, влаштування засідок, антиснайперські дії, контрснайперську боротьбу, елементи передового спостереження, ведення бойових дій в урбанізованій місцевості і стримуючі дії.

Незважаючи на застосування сучасних засобів протидії, роль снайпера як і раніше залишається важливою. У руках досвідченого снайпера гвинтівка – могутня зброя. Як показав досвід антитерористичної операції й локальних війн, у середньому на одного вбитого у війні витрачається кілька тон металу, однак снайпер на виконання бойового завдання витрачає всього кілька грамів металу, уражаючи ціль.

Підготовлений снайпер дійсно може робити те, чого не можуть інші. Ігнорувати снайпера не можна. Від нього не рятують відстань і бронезилет. Снайпер здатний у корені змінити обстановку на полі бою, поставити потрібну крапку в політичному процесі й з точністю хірурга знешкодити терориста. Сама загроза участі снайперів у бою давить на психіку ворога і змушує його пригинати голову.

Активні снайперські дії в умовах вуличних боїв серед руїн не можуть бути одноманітними і є результативними тільки тоді, коли снайпер проявляє винахідливість, інакше він нікого не знищить. Контрснайперські дії у місті дають ефект тільки в результаті активного й випереджального колективного пошуку ворожих снайперів. На практиці, кращим засобом проти снайперського терору є використання автоматичних гранатометів та артилерії разом з зустрічною

диверсійно-снайперською операцією. Досягається це в результаті агресивно-наступальних дій контрснайперського підрозділу в складі снайперів з доданими до них диверсантами-розвідниками (або, навпаки, розвідувально-диверсійна група з доданими до неї снайперами).

При контрснайперських заходах не може бути повторюваних шаблонних дій. Підходити до рішенням проблем знищення ворожих снайперів потрібно з винахідливістю, проявляючи максимум терпіння й обережності, щоб не потрапити під снайперський вогонь.

Снайпер завжди заготовлює кілька позицій. Дуже корисно встановити, у якій послідовності він їх займає. Визначивши їх, можна зробити снайперську або диверсійну засідку на шляху переміщення. Після того як противник вивчений, можна зробити так, що він буде боятися висунутись на позицію чи зробити постріл. Дуже гарний ефект у боротьбі з ворожим снайпером досягається колективною роботою групи снайперів. Діючи узгоджено, три-чотири снайперські пари можуть розсіяти увагу снайпера противника (показавши йому ляльок з різних напрямків по черзі, що провокує противника) і з різних сторін колективно концентрованим вогнем “затиснути” ворожого снайпера й вигнати його в потрібну сторону під постріл. Або ж відволікти його увагу і розстріляти збоку, звідки він відкритий і не очікує пострілу. Або щільним маневреним вогнем загнати цього снайпера в глухе місце, відрізавши йому шлях до відходу та знищити його.

Підготовка до знищення снайпера, що стріляє вдень, повинна здійснюватися вночі, а саме: розвідка системи його позицій, мінування цих позицій, захоплення або знищення снайпера розвідувально диверсійною групою, коли він буде ближче до ранку висуватися на ці позиції. Снайпер воює нестандартно – у цьому його перевага. І щоб його знищити, діяти доводиться теж нестандартно, методами, які неймовірно далекі від статутних норм.

При розвитку подій можуть виникнути й інші варіанти. Над ними треба думати всьому колективу контрснайперської групи, і привчатися робити це постійно, швидко й на ходу.

Основним методом розвідки цілей є постійне приховане спостереження. Веде його зазвичай черговий снайпер, спостерігач. При цьому вибирається позиція на висоті, можливо на дереві або на вищці, але обов'язково ретельно замаскованим чином, бо противник завжди шукає снайперів, спостерігачів та коректувальників саме в таких місцях. Рано чи пізно блисне скло бінокля і проявиться силует, який спостерігає з того боку в глибині оборони противника.

Ведення постійного спостереження здійснюється з метою отримання розвідувальних даних про ворога для їх подальшого аналізу щодо виявлення вогневих позицій, спостережних постів, маршрутів висування, укриттів та характерних особливостей роботи ворожих снайперів. Загальна маса розвідувальної інформації, отриманої при вдалому спостереженні, набагато цінніша, ніж вдалий снайперський постріл.

Переоцінити результати ретельного і постійного спостереження неможливо. Снайпер, спостерігач і розвідники, вимушені постійно спостерігати

за специфікою своєї бойової роботи. Тому поряд з основною діяльністю снайпера йому завжди ставляться завдання по спостереженню. У позиційних бойових діях супутня робота снайперів як спостерігачів відіграє дуже важливу роль. Дрібниць у спостереженні не буває. Із записів снайперів, розвідників і спостерігачів встановлюють загальну картину бойової обстановки.

Зважаючи на вище зазначене зростає роль й контрснайперських заходів. Одним з найважливіших завдань є робота командирів підрозділів по підготовці та веденню контрснайперської боротьби. Активні контрснайперські заходи з використанням крупнокаліберних снайперських комплексів, озброєння бойових машин та зброї вогневої підтримки в комплексі з ретельним аналізом та постійним спостереженням зводять дії ворожих снайперів до мінімуму, або змушують противника повністю відмовитись від використання тактики снайперського терору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вп 7-01(02-05) 03.01 Методичні рекомендації “Командирам підрозділів щодо організації контрснайперських заходів на лінії зіткнення” (за досвідом проведення оос (раніше ато))
2. Вкдп 3-00(176) 03.01 Настанова “Із застосування снайперів в операції об’єднаних сил збройних сил України”